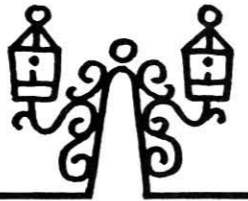

Nummisuutarit Panu Oulussa

Osuin menneen (!) talvissa kirja- **alessa** (joka uudissana lienee pakko hyväksyä!) ostamaan kauniin nahkakantaisen **Tänään**, joka on **Monen vuoden muistialakka**. Sen on toimittanut itse **Hannu Tarmio** kahden muun viisaan avustuksella. Kirjanerikoisuus on — taas kerran niin kuin muinoin Meidän maassa — joka päivän

kohdalla, nimipäivän lisäksi, muistio siitä, mitä merkillistä maassa ja maailmalla juuri sinä päivänä anno dazumal on tapahtunut ynnä kansanomaisia huomioita säätilan normaalista kehityksestä ao. ajankohtana.

Helmikuun 14:ntenä viimemainitut huomiot alkavat näin: "Leudoilla säillä kevät antaa jo merkkejä tu-

lostaan---." Minä puolestani näyn anno 1993 kirjoittaneen: "Suojakeli eli suvi, ++0. Tuuli yltyi."

Se on Valentinin ja Voiton päivä. Sitten on mm. näin: "**Tänään v. 1921** Tarton rauhassa saatu Petsamo luovutettiin Suomelle"/ "**Tänään v. 1922** K.E.R. Tandefelt murhasi sisäministeri Heikki Ritavuoren."

Mutta jo näitä ennen on painettuna:

"**Tänään v. 1853** Aleksis Kiven Nummisuutarit sai kansallisen kantaesityksensä Oulussa."

Menee viisaskin vipuhun! Luultavasti tietäväsellä ja taitavalla Tarmiolla viimeistään 1989 (kirjani on nim. jo 4. painos) on ollut muutamia huononousia öitä. Itse **Alexin** henki on saattanut puhutella häntä, enkä ihmettelisi, vaikka itse **Bergbomin** mahtava hahmo olisi ilmestynyt ja ääni jyrissyt, että. . .

Vuonna 1853 **Alexis Stenvall** oli tietenkin saattanut nähdä unia Nummisuuta-

reista, mutta sinä vuonna hän vasta luki yksityisesti studenttia ja haaveili kirjailijan urasta. **Nummisuutarit**, jonka alkuluonnos oli ruotsinkielinen Bröllopsdansen, valmistui 1864 ja sai valtion palkinnon 1865. Kansalliskomediamme siitä tuli vasta vähitellen. Nämä tiedoitan Tarmiokin latelisi vaikka unesta herätettyinä.

Sitten tuli em. allakassani 11. maaliskuuta ja siinä merkintä "**Tänään v. 1889** hiihdettiin ensimmäisen kerran Oulun tervahiihto." Ilauduin huomiosta, että Tarmio tiesi tämänkin kulttuuritapah-tuman, mutta. . . haluan eh-

dottomasti viestittää, että silloin alkoi perinne nimeltä **Oulun Hiihto** (isolla H:lla, sanoi **Tapani Niku**).

Nimi Oulun Tervahiihto tuli vasta ylipitkän matkan myötä **sen nimenä** ja vasta 1955. Sen piti olla ylipitkän erityisnimi, mutta perinteestä piittaamaton johto salli sen ryöstäytyä Oulun Hiihdon tilalle. Eikä sille maha' mittään! Puolueettomalle Tarmiolle ehdotan silti: "---ensimmäinen Oulun Hiihto, nyk. Oulun Tervahiihto." **On muuten maailman vanhin hiihtotapahtuma!**

Hauska, että Hannu Tarmio tietää Nummisuutarien

saaneen kantaesityksensä Oulussa, ja tietnee senkin, että se tapahtui vasta 26.9.1875 Oulun Seurahuoneessa (ent. **Westerlundin salonki**), kun Suomalainen Teatteri **Oskari Vilhon** johtamana oli ensi vierailullaan Oulussa saanut komedian esityskuntoon. Vilho itse esitti Tobiasta, maailman ensimmäinen Esko oli **Benjamin Leino**. Mukana oli myös oululainen **Arthur Abrahaminpoika Lundahl**.

Oulussa järjestettiin syksyllä 1945, ideoitsijana **Heimo Haikala**, suuri kansalaisjuhla Nummisuutarien 70 vuoden muistoksi. Jo sitä en-

nen kirjoitti **Alpo Routasuo** Kaltioon (2/45) artikkelin Kuolemattoman huumorin merkkiteos. Tämä asia muistetaan myös Kaltiossa 1/70 Oulun teatterihistoriaa hahmoteltaessa. Ja sitten itse 100-vuotisjuhla vietettiin 28.9.1975 Oulun silloin uudessa teatteritalossa. **Timo Tiusasen** juhlapuhe julkaistiin Kaltiossa 5/75, jossa juhlanäytännöstä kirjoittaa silloinen päätoimittaja **Martti Asunmaa**. Kaikki Oulun lehdet siitä kirjoittivat. Ahkerasti oli niinä päivinä asialla tällä palstalla myös allekirjoittanut Panu.